

Útmutató a fluortartalmú üvegházhatású gázzal (SF₆) előtöltött elektromos kapcsolóberendezésekhez

I. Az elektromos kapcsolóberendezés fogalma

Az Európai Parlament és a Tanács a fluortartalmú üvegházhatású gázokról és a 842/2006/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 517/2014/EU rendelete (a továbbiakban: 517/2014/EU rendelet) 2. cikk 36. pontja alapján elektromos kapcsolóberendezésnek minősül *minden olyan kapcsolókészülék, illetve annak vezérlő-, mérő-, védő- és szabályozóberendezéssel ellátott szerelvénye, a hozzá tartozó csatlakozókkal, tartozékokkal, készülékházzal és tartószerkezetekkel együtt, amely villamos energia termelésére, átvitelére, elosztására és átalakítására szolgál.*

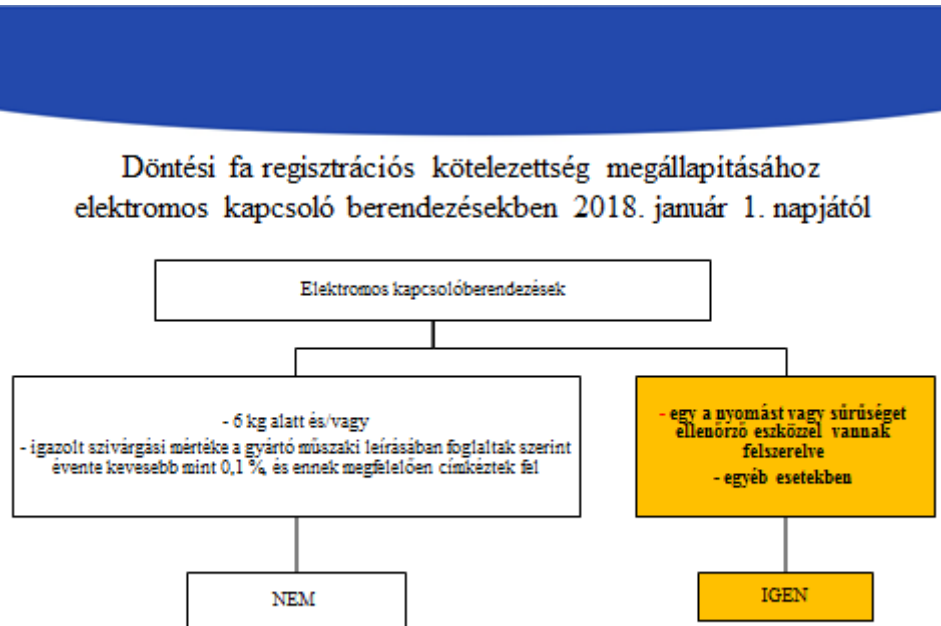
II. Az elektromos kapcsolóberendezéssel kapcsolatos regisztrációs, valamint szivárgásvizsgálati kötelezettség

- 1.) A fluortartalmú üvegházhatású gázokkal és az ózonréteget lebontó anyagokkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 14/2015. (II.10.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet) 5.§ (2) bekezdés d) pontjának értelmében **regisztrációs kötelezettség terheli azt az üzemeltetőt**, aki üvegházhatású gázokkal töltött elektromos kapcsolóberendezést üzemeltet, tárol.
- 2.) **Elektromos kapcsolóberendezésekre vonatkozó regisztrációs kötelezettségének** a Klímagáz adatbázis saját üzemeltetésben lévő berendezések nyilvántartására szolgáló felületén köteles eleget tenni. A regisztráció során az üzemeltető köteles megadni az alkalmazás típusát, megnevezését, tárolási helyét, tulajdonosának adatait, , valamint köteles gondoskodni az 517/2014/EU rendelet 6. cikk (1) bekezdés szerinti adatoknak az adatbázisban való rögzítéséről.

Mentesül az elektromos kapcsolóberendezésekre vonatkozó regisztrációs kötelezettség alól – a Kormányrendelet 5. § (2a) bekezdése alapján – az az üzemeltető, akinek az üvegházhatású gázokkal töltött elektromos kapcsolóberendezése megfelel a következő feltételek valamelyikének:

- igazolt szivárgási mértéke a gyártó műszaki leírásában foglaltak szerint évente kevesebb mint 0,1%, és ennek megfelelően címkéztek fel vagy
- 6 kg-nál kevesebb fluortartalmú üvegházhatású gázt tartalmaz.

A regisztrációs kötelezettség eldöntéséhez az alábbi ábra nyújthat segítséget:

Az 517/2014/EU rendelet 4. cikk (1) bekezdése alapján **nem tartozik szivárgásvizsgálat hatálya alá** az elektromos kapcsolóberendezés, amennyiben megfelel a következő feltételek **valamelyikének**:

- *igazolt szivárgási mértéke a gyártó műszaki leírásában foglaltak szerint évente kevesebb mint 0,1 %, és ennek megfelelően címkéztek fel,*
- **egy a nyomást vagy sűrűséget ellenőrző eszközzel vannak felszerelve,** vagy
- *6 kg-nál kevesebb fluortartalmú üvegházhatású gázt tartalmaz.*

A fentiekre tekintettel az elektromos kapcsolóberendezésekkel kapcsolatos regisztrációs, valamint szivárgásvizsgálati kötelezettség elválízik abban az esetben, ha az alkalmazás nyomást vagy sűrűséget ellenőrző eszközzel van felszerelve, ebben az esetben a berendezés regisztrációja szükséges, de szivárgásvizsgálatra nem kötelezett

A telepítési hatósági címkén fel kell tüntetni elektromos kapcsolóberendezés esetén arra vonatkozó adatot, hogy az igazolt szivárgás mértéke a gyártó műszaki leírásában foglaltak szerint évente kevesebb-e, mint 0,1%, továbbá, hogy az elektromos kapcsolóberendezés a nyomást vagy sűrűséget ellenőrző eszközzel felszerelt-e.

Az 517/2014/EU rendelet 5. cikk (4) bekezdése szerint a nyomást vagy sűrűséget ellenőrző eszközzel (vagy egyéb automata szivárgásészlelő rendszerrel) felszerelt elektromos kapcsolóberendezések esetén a „berendezések üzemeltetőinek gondoskodniuk kell arról, hogy a szivárgásészlelő rendszereket megfelelő működésük biztosítása érdekében legalább **6 évente** ellenőrizzék.”

III. Az elektromos kapcsolóberendezés regisztrálásának módja

A Nemzeti Klímavédelmi Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) álláspontja szerint az elektromos kapcsolóberendezések tekintetében **nem fogalmazható meg általános érvénnyel, egzakt módon a regisztrálandó egység.**

Az elektromos kapcsolóberendezések regisztrációját oly módon szükséges elvégezni, hogy a regisztráció során figyelembe vett alapelvek ellenőrizhető módon, következetesen érvényesüljenek. Ennek érdekében a Hatóság célszerűnek tartja egy olyan dokumentum feltöltését a Klímagáz adatbázisba, mely a fentieknek eleget téve kifejti, hogy az adott állomáson/telephelyen milyen módon történt meg a regisztrálandó egység(ek) kiválasztása.

A regisztrációt követően a Hatóság eljárásának, illetve az esetlegesen alkalmazandó jogkövetkezmények alapja az üzemeltető által kiválasztott módon regisztrált egység lesz, koherens módon összevetve a kiválasztott regisztrációs alapelvvvel.

A kiválasztott regisztrációs alapelvre vonatkozó dokumentáció a „Berendezések” menüpont alatt található „Elektromos kapcsolóberendezések regisztrációjára vonatkozó dokumentáció” gombra kattintva tölthető fel.

The screenshot shows a web application interface. At the top, there is a navigation menu with several tabs: 'Saját Berendezések', 'Szerződött berendezések', 'Berendezés jegyzőkönyvek', 'Telephelyek / Tárolási helyek', and 'Előtöltött berendezések'. Below this, there are more specific links: 'Vállalkozásnak eladott előtöltött berendezések', 'Előtöltött berendezések Telepítési Tanúsvivány', 'F-UHG raktár', and 'Vállalkozásnak eladott gázmennyiségek'. A prominent blue button reads 'Elektromos kapcsolóberendezések regisztrációjára vonatkozó dokumentáció'. Below the navigation is the main heading 'Elektromos kapcsolóberendezések regisztrációjára vonatkozó dokumentáció'. Underneath, there is a section for file upload titled 'Feltöltendő fájl'. It contains a text input field with a 'Fájlok kiválasztása' button and the text 'Nincs fájl kiválasztva'. Below the input field are two buttons: 'Mégse' and 'Feltöltés'. The 'Feltöltés' button is highlighted with a red rectangular box. At the bottom of the form, there are labels 'Fájlnév' and 'Feltöltve'. The entire interface is set against a light gray background.

A regisztrációköteles elektromos kapcsolóberendezéseket a „Saját berendezések” menüpontban szükséges regisztrálni.

Az elektromos kapcsolóberendezés regisztrálásához a fentiekben leírtakon kívül az „Útmutató szivárgásvizsgálatra kötelezett berendezések felviteléhez” című segédlet nyújt segítséget.

Az „Előtöltött berendezés” menüpontban kizárólag a **berendezés forgalmazóknak** kell azon általuk forgalmazott hűtőkörök készletmozgását vezetni, melyek telepítéskor helyszíni hűtőköri szerelést igényelnek, mely kötelezettség az *elektromos kapcsolóberendezések forgalmazóira (és tulajdonosaira) nem vonatkozik.*

IV. Az elektromos kapcsolóberendezésekkel kapcsolatos egyéb kérdések

SF₆ gáz kezelése

A korábbi „Klímagáz jelentés”-t a Klímagáz adatbázis „F-ÜHG raktár” menüpontjának folyamatos (**8 naponta** frissítendő) vezetése váltotta fel. Az „F-ÜHG raktár” menüpont csak a gáz kezelésére jogosult képezített vállalkozások számára jelenik meg.

SF₆ gáz kezelésére „E” személyképezítésű személy jogosult, a vállalkozásnak ebben az esetben *nem* kötelező megfelelési nyilatkozat feltöltése. SF₆ gáz F-ÜHG raktárban történő nyilvántartásához az „E” képezítésű személynek a vállalkozás regisztrációjához történő hozzárendelése szükséges. Ezen hozzárendelés automatikusan jogosulttá teszi a vállalkozást SF₆ gáz kezelésére - egyéb gáztípusok (hűtőközegek) esetén képezített személy alkalmazása mellett azonban NK (klímagáz), vagy egyéb cégképezítési kategória felvétele is szükséges.

Az F-ÜHG raktár vezetéséhez és kezeléséhez a Hatóság honlapján található [F-ÜHG raktár kezelésére vonatkozó útmutató](#) nyújt további segítséget.

SF₆ gáz visszanyerése

Az 517/2014/EU rendelet 8. cikk (1) bekezdés e) pontja értelmében a helyhez kötött elektromos kapcsolóberendezések üzemeltetőinek SF₆ gáz újrahasznosítása, regenerálása vagy ártalmatlanítása céljából gondoskodniuk kell arról, hogy e gázok visszanyerését olyan természetes személyek végezzék, akik megfelelő képezítéssel („E” személyképezítés) rendelkeznek.

Melléklet az SF₆ útmutatóhoz

14/2015 Korm.rendelet, 4. melléklet: Képesítések

E-I. Elektromos kapcsolóberendezések telepítésére, szivárgásvizsgálatára, szervizelésére, karbantartására, javítására, használaton kívül helyezésére vagy a fluor tartalmú üvegházhatású gázok helyhez kötött elektromos kapcsolóberendezésekből való visszanyerésére szolgál.			
	Cégeképesítés	.. ehhez szükséges személyképesítés	.. ehhez szükséges dokumentum
Elektromos kapcsolóberendezések (csak előtöltött berendezés) kereskedelme	VE (berendezés) NK (berendezés)	nincs	nincs
SF ₆ tartályban/ömlesztett formában történő kereskedelme	VE (klímagáz) NK (klímagáz)	E-I., H-I., H-II., H-III.	Megfelelési nyilatkozat
Elektromos kapcsolóberendezések (csak előtöltött berendezés) gyártása	Gyártó	nincs	Telepengedély, vagy egyéb engedély
Hatósági engedély alapján tevékenységet végző (kutató, egészségügy, stb.)	Egyéb	nincs	Felhasználási terv (mennyiség)
Regisztrációköteles elektromos kapcsolóberendezés tulajdonlása	Berendezés tulajdonos	nincs	nincs

A fluor tartalmú üvegházhatású gázokkal kapcsolatos tevékenységeket végzők képesítésére vonatkozó szabályokról szóló [60/2016-os NFM rendelet](#) -> A képzések, képesítések részletszabályai.